

5. Kondicionál II: přehled podmínkových vět

17.4.2019

Termíny:

tr: şart kipi, koşul kipi

cs: podmiňovací způsob, kondicionál

en: conditional

biblio:

Ersen-Rasch 2017, 233-248

Ketrez 2012, 201-212

Kučera 2014, 217-220, 223

Lewis

0. Přehled podmínkových vět

1) **realis** – podmínku lze reálně splnit

a) potenciální (tučně) – podmínka může nebo nemusí být splněna (děj ještě nenastal, takže ho není možné ověřit)

b) ověřitelné (podtr.) – podmínku již lze ověřit (jenom nevíme výsledek)

2) **irrealis** (bez efektu) – podmínka již nemůže být splněna

kombinace	interpretace
gelirse	kdyby přišel, když přijde, jestli přijde
gelse	pokud by přišel
<u>geliyorsa</u>	jestliže (už) přichází, jestliže je (už) na cestě
<u>geldiyse</u>	jestliže (už) přišel
<u>gelmişse</u>	jestliže (už) přišel (jak jsem se dozvěděl)
<u>gelecekse</u>	má-li přijít, jestliže se chystá přijít, jestliže (teda) přijde
<u>gelseydi</u>	kdyby (byl) přišel

(!) Pozor na rozdíl mezi gel-**se-ydi** a gel-**di-yse**

(!) otázky mají mimo přacích vět pouze metalingvistické použití

osoba	-se	neg	osoba	-se	neg
1sg	gitsem	gitmesem	1sg	gitseydim	gitmeseydim
2sg	gitsen	gitmesen	2sg	gitseydin	gitmeseydin
3sg	gitse	gitmese	3sg	gitseydi	gitmeseydi
1pl	gitsek	gitmesek	1pl	gitseydik	gitmeseydik
2pl	gitseniz	gitmeseniz	2pl	gitseydiniz	gitmeseydiniz
3pl	gitseler	gitmeseler	3pl	gitseydiler	gitmeseydiler

Příklady:

-irse *Beni ararlarsa burada değilim!*

„Když mě budou hledat, nejsem tu!“

-se *Görsen gülersin.*

„Kdybys to viděl, tak by ses smál.“

-iyorsa *Koşmak zor geliyorsa yürü, olmuyorsa sürün, ama asla durma!*

„Jestli nezvládaš běžet, jdi, jestli to nejde, plaz se, ale nikdy nezastavuj.“

-diyse *Anlamadıysanız tekrar açıklarım.*

„Jestli jste tomu nerozuměli, tak to vysvětlím znovu.“

-mişse *Atatürk onu demişse o olmalı.*

„Jestli to řekl Atatürk, tak se to musí stát.“

-ecekse *Eğer taht oyunları okuyacaksınız diziyi izlemeyin.*

„Máte-li v plánu číst Hru o trůny, tak se neďtejte na ten seriál.“

-seydi *Buzdolabına koysaydık bozulmazdı.*

„Kdybychom to (bývali) dali do ledničky, tak by se to nezkazilo.“